

TJÏELKE • BOEREHKE • MAVVAS
EKTE • RAUS • MODIG

SNÅASE SNÅSA

ÅRSBERETNING FOR SNÅSA KOMMUNE

2021

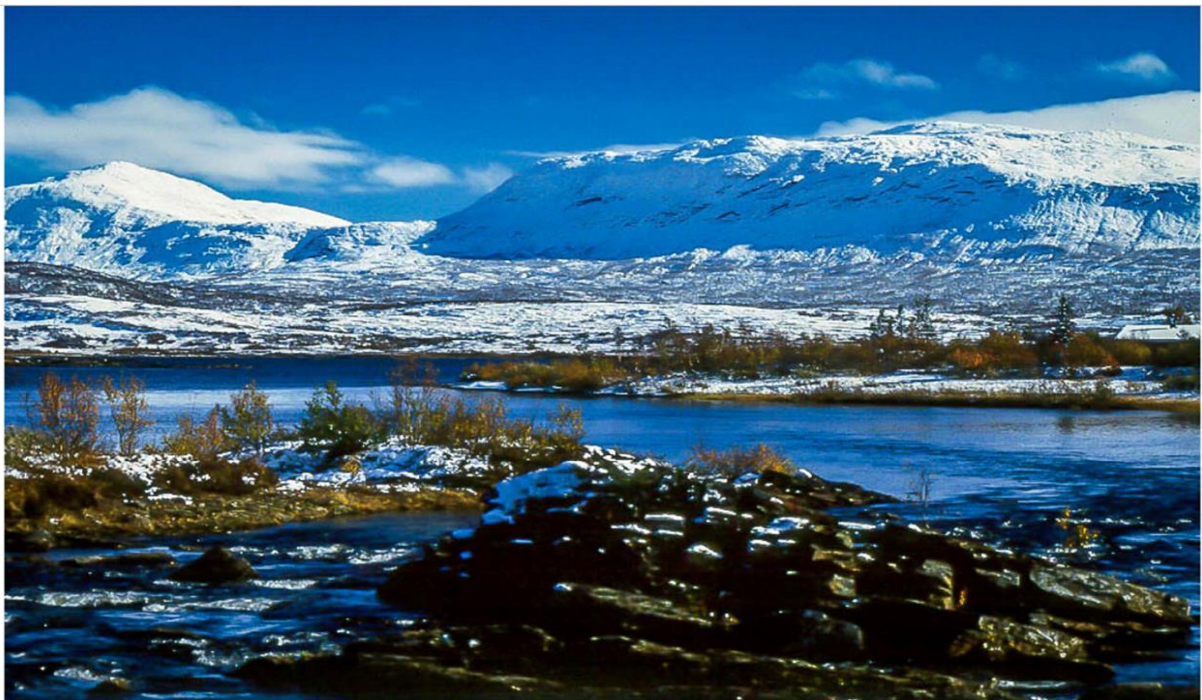

Foto Olgeir Haug

Vedtatt av Snåsa kommunestyre i møte den i sak .../22.

INNHOOLD

Innledning	s.	3
Årsberetning 2021	s.	4
Bevilgningsoversikt drift	s.	5
Driftsinntekter og -utgifter	s.	8
Finansutgifter	s.	9
Netto driftsresultat og disponering	s.	10
Investeringer	s.	11
Bevilgningsoversikt investering	s.	12
Balanseregnskapet	s.	14
Nøkkeltall med kommentarer	s.	16
Redegjørelse om likestilling og mangfold i kommunen	s.	21
Redegjørelse om diskriminering og tilgjengelighet	s.	22
Redegjørelse om etiske standarder	s.	23
Rapportering om internkontrollen	s.	24
Interkommunalt samarbeid	s.	24
Pågående rettsvister	s.	26

Samlet årsmelding med redegjøring i hovedtrekk for aktivitet og måloppfylling i de ulike enhetene i 2021 leveres som separat dokument.

INNLEDNING

Kommunedirektøren legger med dette fram årsberetning for 2021.

Årsmeldinga fra Snåsa kommune har i lengre tid bestått av en melding der de lovpliktige delene som skal vurderes av kommunerevisjonen har vært fordelt på flere kapitler. På bakgrunn av henstillinger fra revisjonen, er meldinga nå utformet slik at de lovpliktige delene er samlet i et eget dokument. Den samlede årsmeldinga består dermed at to deler:

- 1) Årsberetning - den obligatoriske delen som er utarbeidet i.h.t. lov, forskrift og god regnskapsskikk og inneholder de redegjørelser og opplysninger som er obligatoriske, og som oversendes revisjonen sammen med regnskap etter avtalt framdrift (dette dokumentet).
- 2) Årsmeldingen - der det i egen sak redegjøres i hovedtrekk for aktiviteten og måloppfylling i de ulike enhetene i 2021.

Selv om det i løpet av året har vært noe større ekstern påvirkning på kommunens regnskap enn det som var forutsatt er Snåsa kommune relativt tilfreds med årets totale resultat. Spesielt gjelder dette momenter knyttet til at premieavvik på pensjon fra KLP som har vokst voldsomt, og slik at samlet premieavvik til inntektsføring nå utgjør nesten 85% av netto driftsresultat. Aktiviteter knyttet til pandemibekjempelse har også tatt lengre tid enn forventet og fortsetter nå også ut i 2022. Dette har påvirket både inntekter og utgifter men er nok på overordnet nivå mest synlig i regnskapet i form av økning i rammetilskudd og økte skatteinntekter knyttet til statlig kompensering av kostnadene for å håndtere kostnadene for å håndtere pandemien.

Koronarelaterte forhold er sammen med lønnsoppgjør hovedårsaken til de budsjettmessige endringene i drift. For investeringssiden skyldes justeringene i det alt vesentlig tidsforskyvning av budsjettet for flerbrukshall og sykeheim.

Et betydelig bedre driftsresultat enn forventet skyldes i hovedsak tre forhold:

- Frie inntekter som er nesten 9 millioner høyere enn budsjett. Hovedsakelig knyttet til bedre skatteinnngang enn forventet, samt noe mer i rammeoverføring og eiendomsskatt
- Regnskapsmessig forbruk til fordeling ca. 5,4 millioner lavere enn budsjettet, mye på grunn av inntektsføring av premieavvik på pensjon
- Netto finansutgifter ca. 2,1 million lavere enn budsjett, som skyldes en kombinasjon av lavere rente og noe høyere utbytte enn forventet.

Det ble det i 2021 investert for vel 42 mill. kroner i regi av kommunen. Av dette er 23,5 millioner knyttet til arbeidet tilbygg- og ombygging av sykeheimen og ca. 15,3 millioner knyttet til flerbrukshall. Resten er mindre prosjekter som:

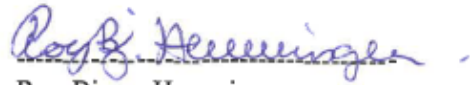
- Nye møbler på Sykeheimen kr 591 tusen
- Tomtekjøp (ved sykeheimen) kr 355 tusen
- IKT- investeringer kr 505 tusen

- Velferds teknologi	kr 329 tusen
- Digitalisering av eiendomsarkiv	kr 454 tusen
- Digitale tjenester Inn-Trøndelag (Diginn)	kr 865 tusen

Snåsa 28.03.2022

Gunnvald Granmo
(Økonomijef / økonomisjef)

Roy-Bjarne Hemmingsen
(Tjeltedirektør / kommunedirektør)

Årsberetning 2021

Årsregnskapet for 2021 er avlagt etter forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner. Regnskapsåret 2021 ble avsluttet med brutto driftsresultat, dvs. resultatet fra driften før man tar hensyn til finansposter på knappe 13,6 millioner. Redusert for finansposter og justert for avskrivninger gir dette et netto driftsoverskudd på 14,1 millioner. Etter pliktmessige avsetninger av 2,46 millioner på bundne driftsfond, er resterende beløp på 11,66 millioner overført kommunes disposisjonsfond.

Koronaåret 2021:

Pandemien gjorde sitt inntog på Snåsa i midten av mai, og skapte betydelige utfordringer knyttet til testing og smittesporing. Godt samarbeid med Steinkjer i forhold til testing ga god og nødvendig bistand slik at håndteringen kunne gjennomføres tilfredsstillende. Etter det første utbruddet i mai og et mindre utbrudd tidlig i august, var det lite spredning av smitte for resten av året. Tjenesteproduksjonen har da i sin helhet blitt utført relativt som normalt, og vaksineringsmed både 2. og 3. dose med vaksiner har skjedd som forventet. Situasjonen med mutasjoner og utvikling av nye virusvarianter har medført at midlertidig omorganisering og utvidete smittevernstiltak har blitt beholdt lengre enn ført planlagt. Dette har selvsagt medført økte kostnader i større eller mindre grad rundt om i organisasjonen. Det meste av dette er blitt kompensert gjennom økte rammeoverføringer fra staten, og skapt et reguleringsbehov knyttet opp mot budsjett på ca. 3,2 millioner kroner, hvor ca. halvparten er knyttet opp til drift kommunalt helsesenter.

1.1 Bevilgningsoversikt drift

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – driftsregnskap				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-112 356	-110 101	-106 901	-108 274
Inntekts- og formuesskatt	-50 633	-45 827	-45 827	-45 032
Eiendomsskatt	-8 510	-6 748	-6 748	-8 180
Andre generelle driftsinntekter	-1 121	-1 030	-1 030	-1 135
Sum generelle driftsinntekter	-172 620	-163 706	-160 506	-162 621
Netto driftsutgifter				
Sum bevilgninger drift, netto	147 060	152 427	149 227	147 700
Avskrivninger	11 994	10 187	10 187	11 095
Sum netto driftsutgifter	159 054	162 614	159 414	158 795
Brutto driftsresultat	-13 565	-1 092	-1 092	-3 827
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-742	-516	-516	-808
Utbytter	-1 360	-200	-200	-1 443
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	216
Renteutgifter	4 143	5 300	5 300	4 722
Avdrag på lån	9 407	9 000	9 000	9 428
Netto finansutgifter	11 448	13 584	13 584	12 114
Motpost avskrivninger	-11 994	-10 189	-10 189	-11 095
Netto driftsresultat	-14 112	2 302	2 303	-2 807
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 455	-388	-388	741
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	11 657	-1 914	-1 914	10 734
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	-8 668
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	14 112	-2 303	-2 303	2 807
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift viser knappe 8,9 million mer i generelle driftsinntekter enn budsjett. Inntektene øker i forhold til regnskap 2020 med 10 millioner, eller 6,2 %. I forhold til budsjett er det merinntekt på alle poster og det er inntektene knyttet til skatt som gir det største overskuddet. Økningen på skatt er også på hele 5,6 millioner og viser en økt skatteinngang der prognosene i utgangspunktet viste et nærmest uendret beløp i forhold til året før. Økningen i rammeoverføring er i det alt vesentlige knyttet til kompensasjonsordninger for koronarelaterte ekstrakostnader mot slutten av året. Eiendomsskatten ligger noe over nivået fra 2020, noe som i hovedsak skyldes overgang til bruk av Skatteetatens beregninger av boligverdi.

Fordelte nettobevilgninger i regnskapet er samlet sett nesten 5,4 millioner lavere enn budsjett for året. Samlet ressursbruk er med dette også noe lavere enn tilsvarende tall for 2020. Årsaken til dette er nok delvis at koronaepidemien har lagt en demper på en del aktiviteter som ikke er blitt gjennomført som planlagt og sterk økning i premieavvik til inntektsføring innenfor kommunes pensjonsordning i KLP. Regnskapsåret 2021 avsluttes med brutto driftsresultat, dvs. resultatet fra driften før man tar hensyn til finansposter på 13,57 mill. Brutto driftsresultat er 12,5 millioner bedre enn budsjett og vel 9,7 millioner bedre enn det som ble fasiten for året før.

Finansområdet viser ca. 2 millioner lavere totalkostnader enn budsjettet. Selv om lånegjeld øker betydelig, gir fortsatt lave renter at rentekostnad blir relativt stabil. Dette var da også årsaken til at kommunen i sitt budsjett valgte å øke avdragene noe ut over minsteavdrag. Posten utbytte gjelder i det vesentlige avkastning på kommunes eierskap i NTE. Dette svinger i takt med overskuddet i selskapet, og utbetalingene i 2021 på noenlunde samme nivå som året i forveien.

Netto driftsresultat er enkelt forklart, brutto driftsresultat fratrukket netto finanskostnader og justert for motpost avskrivninger. Regnskapsført netto driftsresultat for 2021 er på 14,1 millioner, som er 11,8 millioner bedre enn budsjett, og som er forklart gjennom tallene som nå er gjennomgått. Resultatet er en betydelig resultatforbedring i forhold til resultatet året i forveien og vil derom utviklingen fortsetter kunne danne en god grunnmur for bærekraftig kommuneøkonomien i Snåsa.

Avsetninger knyttet til disponeringer i forbindelse med resultat er nye begrepet fra og med 2020. Netto driftsresultat disponeres etter de nye forskriftene allerede i forbindelse med avleggelse av regnskapet, og resultatet på 14,1 millioner er derfor allerede avsatt. Kommunen har gjennom overskudd på drift fått styrket sine fondsreserver betydelig mer enn det budsjettet la opp til.

1.2 Nettobevilningsramme fordelt pr ansvar.

§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift, Regnskap til fordeling pr ansvar					
Tall i 1000 kroner		Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Fra bevilgningsoversikt:					
Til fordeling drift		147 062	152 427	149 227	147 700
Netto disp. av bunde fond i tjenesteproduksjon		-2 455	388	388	-741
Ansvar	Netto driftsutgifter pr. ansvar				
110	Politisk virksomhet	3 000	2 982	2 916	2 504
120	Sentraladministrasjonen	5 402	5 722	5 614	5 590
130	Flyktningetjenesten	-7	225	192	-1 266
200	Personal og organisasjon	5 039	5 130	8 911	4 417
250	Enhet for sørsamisk språk og kultur	0	0	0	0
275	Plan og økonomi	13 583	13 500	13 342	13 968
300	Snåsa skole	19 868	21 513	20 619	20 509
325	Samisk enhet	1 894	1 676	1 556	1 697
350	Snåsa barnehage	11 613	10 091	9 326	9 496
500	Pleie og omsorgstjenesten	53 588	50 921	48 575	50 348
550	Familiesentralen	23 238	25 175	22 022	20 507
650	Kirka	2 451	2 505	2 405	2 409
700	Utvikling	21 921	20 034	19 100	20 215
800	Finansposter	-12 073	-7 566	-5 867	-1 953
820	Avskrivning	0	128	128	0
Netto for alle enheter		149 517	152 038	148 838	148 441

Fordelingen over viser som slik vi var inne på tidligere et lavere regnskapsmessig forbruk i form av netto utgiftsramme på 5,4 millioner, målt opp mot budsjett. Tre ansvarsområder har overforbruk av noe størrelse og to har betydelig lavere forbruk. Inntektsøkningen knyttet til området finans skyldes at premieavvik på pensjon til inntektsføring er betydelig høyere enn det som var forventet.

Ansvarsområdene med reelt merforbruk av noen størrelse sett opp mot budsjett er ansvar 350 Snåsa barnehage, ansvar 500 Pleie- og omsorgstjenesten og ansvar 700 Utviklingsenheten. To av disse (Utvikling, Pleie og omsorg) hadde overforbruk også forrige år.

For ansvarsområde Snåsa barnehage utgjør overforbruket målt opp mot budsjett ca. 1,5 millioner kroner. Tilsvarende tall i 2020 var et mindreforbruk på et noenlunde tilsvarende beløp. Forventning i budsjett var at kostnadene ville ligge på om lag samme nivå som året før, men virkeligheten ble en annen. Spesielt gjelder for området styrket drift der kostnadene har økt med vel 1,2 millioner kroner, og det er her hovedårsaken til merforbruket ligger. For Pleie – og omsorgstjenesten er merforbruket på 2,7 i hovedsak knyttet mindre refusjonsinntekt for ressurskrevende brukere og økte vikarutgifter innen ansvarsområdet. Hjemmetjenesten har også i forbindelse med pandemien har hatt en lokalisering som ikke har vært kostnadmessig optimal, samtidig som at sykehjemsdrift parallelt med anleggsvirksomhet knyttet til utbygging/ombygging nok har vært mer krevende enn forventet.

For ansvar 700 Utviklingsenheten er det meste av overforbruket på 1,97 millioner knyttet til drift av kommunale formålsbygg. Noe periodeforskyvning knyttet til forventede tilskudd, sammen med lavere inntekt på salg av konsesjonskraft er med på å forsterke dette betydelig. Overforbruket på bygningsdriften skyldes i det alt vesentlige økte energikostnader. Noe av dette skyldes økte priser, men det er i tillegg tatt i bruk nye arealer både på sykeheimen og den nye flerbrukshallen.

Av ansvarsområder med betydelig lavere forbruk enn tildelt budsjetttramme er Snåsa skole og Familiesentralen. For familiesentralen skyldes mindreforbruk på vel 1,9 millioner noe lavere kostnad i forhold til det nye kommunesamarbeidet innenfor barnevern, samt at pandemiperioden også har medført noe lavere aktivitet innen deler av virksomheten. For Snåsa skole skyldes lavere forbruk enn forventet i stor grad at inntekter og refusjoner har blitt betydelig høyere enn det som var forutsatt, samt at det også her er en del aktiviteter som har stått på vent knyttet opp mot korona. Aktivitetene til voksenopplæringa har også vesentlig lavere nettokostnader enn forventet.

I forhold til regnskap 2020 er det som nevnt tidligere relativt lav vekst i samlede kostnadsrammer og samlet vekst i netto utgiftsramme før justering knyttet til bruk av bundne fond er på vel 1,1 millioner kroner. Veksten i netto utgiftsramme utgjør med dette godt under 1%. Tar man hensyn til den store økningen i premieavvik til inntektsføring er veksten betydelig større.

2.1 Driftsinntekter

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Driftsinntekter				
Rammetilskudd	-112 358	-110 101	-106 901	-108 274
Inntekts- og formuesskatt	-50 633	-45 827	-45 827	-45 032
Eiendomsskatt	-8 510	-6 748	-6 748	-8 180
Andre skatteinntekter	-1 121	-1 030	-1 030	-1 135
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-19 887	-21 611	-21 611	-20 997
Overføringer og tilskudd fra andre	-34 778	-23 399	-23 399	-29 415
Brukerbetalinger	-7 685	-7 524	-7 524	-7 333
Salgs- og leieinntekter	-15 870	-15 478	-15 478	-15 621
Sum driftsinntekter	-250 842	-231 717	-228 517	-235 987

Samlede driftsinntekter for 2021 er på vel 250,8 millioner mot budsjettet 231,7. Differansen på 19,1 millioner i forhold til budsjett er i størst grad knyttet til posten inntekt og formueskatt andre overføringer og tilskudd fra staten og overføringer og tilskudd fra andre.

Skatteinngangen er som vi har vært inne på tidligere betydelig bedre enn forventet, overføringer både fra staten, og fra andre er i stor grad knyttet til tilskudd til ulike prosjekter eller er koronarelatert midler til formidling. Slike tilskudd har også ofte en utgiftsside slik at nettovirkning fort kan være null. Utviklingen i brukerbetaling og salgs- og leieinntekter vokser svakt fra 2019, og ligger også noe over budsjett. Eiendomsskatt ligger godt over budsjett og noe over nivået fra 2020. Dette skyldes at en forventet nedgang som følge av redusert promillesats ble utlignet gjennom valg av alternativ verdsettelsesmetode. Samlet sett viser utviklingen i inntekter en økning fra 2020 med ca. 14,8 millioner eller ca. 6,3%. Med bakgrunn i mange ulike kompensasjonsordninger knyttet til pandemibekjempelse og koronarelatert aktivitet er denne utviklingen vanskelig å relatere til en forventet retning over tid. Utviklingen i inntektsnivået både for 2021 og 2020 må ses i lys av dette.

2.2 Driftsutgifter

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	123 255	121 829	119 510	121 299
Sosiale utgifter	21 246	25 958	26 204	20 319
Kjøp av varer og tjenester	67 079	62 812	61 976	66 152
Overføringer og tilskudd til andre	13 701	9 839	9 548	13 294
Avskrivninger	11 994	10 187	10 187	11 095
Sum driftsutgifter	237 276	230 625	227 425	232 161

Totale driftsutgifter i regnskapet for 2021 er på 237,3 millioner, som er 6,7 millioner over regulert budsjett for samme periode. Avvikene her har samme årsaksforhold som det som er nevnt når det gjelder driftsinntekter, og gjelder dermed i hovedsak kostnader i forbindelse med gjennomføring av prosjekter med øremerkede tilskudd og koronarelaterte tiltak med egen finansiering.. Når det gjelder aktivitet i tilknytning til øremerkede tilskudd, er det en svakhet at slike kostnader med tilhørende finansiering ikke i tilstrekkelig grad blir budsjettregulert i året. Denne situasjonen er også en gjenganger, som det tar tid å få tilstrekkelig forståelse for i organisasjonen. Mange ekstraordinære tiltak, delvis også som videreformidling av tilskudd til eksterne knyttet opp mot ulike ordninger i forbindelse med koronahåndteringen har også forsterket dette betydelig.

Når det gjelder de store postene som lønn inkludert sosiale utgifter regnskapsførte kostnader på lønn noe over budsjett, mens sosiale utgifter ligger betydelig under. Totale blir da ca. 3,2 millioner lavere enn budsjett. Det er samtidig en vekst fra regnskap 2020 på ca. 2,8 millioner. Noe av økningen skyldes nok redusert arbeidsgiveravgift i to terminer i 2020, mens økt lønn og noe økte pensjonskostnader utgjør resten. Det er også slik at økte kostnader relatert til smittevern og vikarer i forbindelse med korona, spiser opp det meste av kostnadsreduserende tiltak som var i ferd med å bli gjennomført. Sammenligninger på utvikling i kostnader til lønn bakover i tid blir derfor svært vanskelig. Samme forhold er også gjeldende for kostnadene til kjøp av varer og tjenester som er den tredje store posten på utgiftssiden. For disse kostnadene er det også betydelig prisvekst på enkelte varer, ført til at kostnader øker mer enn det som var forventet. Energisektoren danner kanskje det beste eksemplet, der kostnadene til energi har økt med 1,7 millioner eller vel 40% fra 2020 til 2021.

2.3 Brutto driftsresultat

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Brutto driftsresultat	-13 565	-1 092	-1 092	-3 826

Driftsinntekter minus driftsutgifter gir brutto driftsresultat. Brutto driftsresultat er for regnskap 2021 et overskudd på 13,6 millioner mot budsjettert overskudd på 1,1. Endringen fra regnskap 2020 er en forbedring på nesten 10 millioner og skyldes i hovedsak økte skatteinntekter, samt en betydelig økning i premieavvik på pensjon. Koronasituasjonen medfører at sammenligningene med tidligere år blir vanskelig.

2.4 Netto finansutgifter

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-742	-516	-516	-808
Utbytter	-1 360	-200	-200	-1 443
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	216
Renteutgifter	4 143	5 300	5 300	4 722
Avdrag på lån	9 407	9 000	9 000	9 428
Netto finansutgifter	11 448	13 584	13 584	12 114

Eksterne finansinntekter fratrukket eksterne finansutgifter gir netto finansutgifter. Netto finansutgifter er for 2021 på 11,5 millioner og er da vel 2 millioner lavere enn budsjettert. Hovedsaken til dette er lavere rentekostnader og høyere utbytte enn forventningen i budsjettet la opp til, selv om det er innbetalt noe mer i avdrag. Minimumsavdrag for 2021 var beregnet til 8,2 millioner og faktisk innbetaling er knappe 1,2 millioner mer. Det kan også bemerkes at det er innbetalt ekstra avdrag over investeringsregnskapet med 46,28 millioner.

Renteinntektene er noe bedre enn budsjett, og skyldes delvis økte renter og delvis noe bedre likviditet.

2.5 Netto driftsresultat

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Motpost avskrivninger	-11 994	-10 189	-10 189	-11 095
Netto driftsresultat	-14 112	2 303	2 303	-2 807

Brutto driftsresultat korrigert for eksterne finanstransaksjoner og motpost avskrivninger gir netto driftsresultat. Netto driftsresultat i regnskap 2021 er et overskudd på 14,1 million mot et underskudd i regulert budsjett på 2,3 millioner. Resultatet er dermed vel 16,4 million bedre enn det budsjetterte. Målt mot driftsinntektene er overskuddet på 5,6 % og er dermed høyere enn anbefalingen fra KS om et overskudd på ca. 1,75 %. Resultatet er også bedre enn kommunes egne måltall. Resultatforbedringen i forhold til målsettingene knyttet til resultatet i 2018 er slikt sett på plass. Årsresultatet var da et underskudd på 8,1 millioner, og resultatforbedringen er nå på vel 22,2 millioner kroner. Selv om resultatet nå i 2021 er

usedvanlig bra er det viktig å ha med seg at en stor del av dette skyldes inntektsført premieavvik og at det slikt sett blir en svak likviditetsmessig utvikling. Samtidig er det jo også sterke signaler om at lånerenten stiger raskere enn forventet, slik at disse midlene nok vil komme godt med i nær framtid.

2.6 Disponering og dekning av resultat.

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
Overføring til investering	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 455	-388	-388	741
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	11 657	-1 914	-1 914	10 734
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	-8 668
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	14 112	-2 303	-2 303	2 807

Snåsa kommune har i 2021 avsatt mer enn det som er brukt av oppsparte midler fra tidligere. Bundne fond øker med knappe 2,5 millioner, mens frie disposisjonsfond øker nesten 11,7 millioner. Nye regnskapsregler medfører der kommunen har driftsoverskudd vil dette gi strykning av budsjettert bruk av disposisjonsfond til overskuddet er i null, fortsatt overskudd blir så avsatt tilsvarende. Metoden medfører som vi ser til et budsjettavvik på avsetning til disposisjonsfond på 13,6 millioner. Det er denne størrelsen som for tidligere år hadde blitt benevnt som mindre forbruk, og som i neste omgang skulle disponeres av kommunestyret ved behandling av regnskap. Begrepene mindre forbruk/merforbruk er nå ikke lenger i bruk, men som en overgang settes det opp en sammenstilling budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner. Denne gjelder både for investering og drift, men det kan være naturlig å avslutte driftsgjennomgangen med denne oppstillingen. Avviket knyttet til bruk av lån skyldes forskjøvet låneopptak mellom 2020 og 2021 der likviditetsreserven ble brukt til å forskuttere låneopptak, og der opplånt i 2021 utlignet manko på ubrukte lånemidler fra året før..

§ 5-9. Oversikt budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021
Driftsregnskapet	
Netto driftsresultat	-14 112
Avsetninger til bundne driftsfond	4 211
Bruk av bundne driftsfond	-1 756
Overføring til investering ihht budsjett	
Avsetninger til disp.fond ihht budsjett	
Bruk av disp.fond ihht budsjett	-1 914
Budsjettetert dekning av tidligere års merforbruk	
Årets budsjettavvik (mer-/mindreforbruk før strykninger)	-13 571
Strykning av bruk av disp.fond	1 914
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-11 657
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disp.fond	11 657
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0
Investeringsregnskapet	
Sum inv.utgifter, inv.inntekter og netto utg videreutlån	34 262
Avsetninger til bundne inv.fond	
Bruk av bundne inv.fond	
Budsjettetert bruk av lån	-57 417
Overføring fra drift ihht budsjett	
Avsetninger til ubundet inv.fond ihht budsjett	
Bruk av ubundet inv.fond ihht budsjett	
Dekning av tidl. års udekket beløp	
Årets budsjettavvik	-23 155
Strykning av bruk av lån	23 155
Udisponert beløp etter styrkninger	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

3. Investeringsregnskapet.

Bevilgningsoversikt investering viser at det i 2021 er gjort investeringer i varige driftsmidler med 42,3 millioner kroner, samt investert aksjer og andeler med 558 tusen kroner. Det er i tillegg innbetalt avdrag på lån med 46,3 millioner slik at samlede investeringsutgifter kommer på 89,2 millioner. Utgiftene er dermed 25,2 millioner lavere enn regulert budsjett for året. Avviket skyldes hovedsakelig periodiseringsforskjeller knyttet til fremdriftsplan og fakturering for kommunes to store investeringsprosjekt sykeheim og flerbrukshall. Samlede investeringer i 2020 var på 110,9 millioner, slik at investeringsaktivitetene har avtatt betydelig gjennom året som har gått. Investeringer i aksjer og andeler er noe lavere enn budsjett og er knyttet til pliktig innskudd av egenkapital i KLP.

Finansiering av investeringene ble i hovedsak gjort med eksterne tilskudd, bruk av lånemidler og merverdiavgiftskompensasjon. Det er i tillegg solgt kommunale eiendommer for vel 250 tusen kroner..

Snåsa kommune har gjennom Husbankens ordning for videre utlån (startskudd) gitt lån til kjøp av utbedring av bolig med kr. 780.000, -. Det er samtidig innbetalt nesdten 650 tusen i avdrag likelydende beløp i avdrag. Kostnaden med avdrag er i sin helhet finansiert gjennom mottatte avdrag fra låntakerne. Det er i tillegg gitt tilsagn knyttet om finansieringsbevis på 1,2 millioner til kjøp av bolig med forfallsdato 31.12.2021.

3.1 Bevilgningsoversikt investering

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering				
Regnskap				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig Budsjett 2021	Regnskap 2020
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	42 331	68 284	36 685	109 508
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	558	650	650	1 388
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	46 278	45 500	45 500	0
Sum investeringsutgifter	89 166	114 434	82 835	110 896
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 368	-11 417	-5 171	-21 259
Tilskudd fra andre	-46 278	-45 500	-45 500	0
Salg av varige driftsmidler	-258	-100	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	-840
Bruk av lån	-34 262	-57 417	-32 164	-88 450
Sum investeringsinntekter	-89 166	-114 434	-82 835	-110 549
Videreutlån				
Videreutlån	780	2 000	2 000	975
Bruk av lån til videreutlån	-780	-2 000	-2 000	-975
Avdrag på lån til videreutlån	646	500	500	948
Mottatte avdrag på videreutlån	-646	-500	-500	-512
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	436
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	-436
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	-347
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	0	0	-784
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)				
	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)				
Inntekter til fordeling	0	0	0	0
Utgifter til fordeling	42 888	68 934	37 335	110 896
Sum til fordeling (netto)	42 888	68 934	37 335	110 896

3.2 Bevilgninger fordelt på investeringsprosjekt

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering					
Regnskap til fordeling					
		Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Tall i 1000 kroner					
	Netto investeringer til fordeling:	42 888	68 934	37 335	110 896
Prosjekt	Fordeling på prosjekt				
7104	Kjøp aksjer, andeler og egenkapital	558	650	650	1 388
7436	Supplering av møbler ny sykeheim	591	600	600	0
7461	Biovarmeanlegg Snåsa skole	18	1 686	0	274
7470	Avløp/overvann Vinje	0	2 000	2 000	0
7488	Tilbygg sykeheim fase 3	23 470	32 702	25 930	73 595
7499	Salg av tomter	0	0	0	4
7510	Flerbrukshall	15 297	16 563	0	31 071
7512	Inneklima Herredshuset	0	117	0	117
7520	Nødstrøm Snåsa sjukeheim	0	3 400	0	0
7530	Oppgraderingsplan Snåsa menighetsråd	192	431	200	69
7531	Hovedplan VA og grunnvannsforsyning Vest-Snåsa vann	97	200	200	0
7535	Ombygging sykeheimsfløy fase 4 og 5	0	2 000	0	0
7540	IKT - investeringer	505	500	400	690
7544	Kjøp av naboeiendommer til sjukeheimen på Stallbakke	355	327	0	9
7553	Oppgradering av Vågsvegen	0	0	0	899
7554	Nettbrettprosjekt ved Snåsa skole	0	0	0	100
7555	Digitalisering av eiendomssarkivet	454	0	0	284
7558	Utskifting vinduer Herredshuset	0	0	0	63
7561	Avløpsanlegg på Vegset	45	5 200	5 200	0
7563	Oppgradering inngangsparti Hovtunet	0	0	0	127
7570	Velferdsteknologi	329	310	300	404
7571	Sisterne Nordsia vassverk	112	488	0	1 312
7572	Vognbu Breide barnehage	0	10	0	190
7573	Digitale tjenester Inn-Trøndelag (Diginn)	865	868	868	0
7576	Adresseskilt	0	-150	0	0
7581	Løfteplattform herredshuset	0	45	0	301
7582	Ballbinge Snåsa skole	0	837	837	0
7904	Pumpestasjon Hireita	0	150	150	0
	Sum fordelt	42 888	68 934	37 335	110 896

Faktureringstidspunkt gir en viss forskyvning mellom 2020 og 2021 for prosjekt 7488 Tilbygg sykeheimen og prosjekt 7510 Flerbrukshall. Prosjektene har gått over flere år, men er nå i det alt vesentlige avsluttet. Sluttregnskap forutsetts fremlagt før sommerferien 2022. Ut over dette er det fire prosjekter som ikke kom helt godt i gang i 2021. Disse fire er: Nytt avløpsanlegg på Vegset, Ballbinge ved Snåsa skole, Avløp/overvann Vinje og Pumpestasjon i Hireita. Budsjettene for disse, med eventuelle justeringer vil bli tatt inn i regulert investeringsbudsjett i 2022. Tilsvarende vil også gjelde prosjektmidler i tilknytning til Snåsa menighetsråd. Her har det som kjent dukket opp nye momenter som tilsier betydelige behov for endringer i budsjett for 2022. For prosjekt 755 Digitalisering av eiendomsarkiv er nok situasjonen noe motsatt. Dette er et prosjekt som har gått over flere år, uten at resterende bevilgninger i tilstrekkelig grad er blitt overført. Prosjektet er nå ferdig, og det vil bli tatt en

gjennomgang i forbindelse med sluttregnskap for å avklare størrelsen på gjenstående bevilgning og eventuelle reguleringsbehov.

4. Balanseregnskapet

§ 5-8. Balanseregnskapet			
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2021	Regnskap 2020
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		765 215	733 761
I. Varige driftsmidler		406 257	375 929
1. Faste eiendommer og anlegg		402 458	372 435
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		3 799	3 493
II. Finansielle anleggsmidler		36 562	35 872
1. Aksjer og andeler		27 194	26 636
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån		9 369	9 236
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler		322 396	321 960

Samlede anleggsmidler har økt med 31,4 millioner kroner fra 31.12.2020. Økningen er hovedsakelig knyttet til postene faste eiendommer og anlegg (30,1 mill.) slik at det er kun mindre endringer for resten av postene. På tross av store innbetalinger økte pensjonsmidlene med bare vel en halv million eller med ca. 1,5 promille. Årsaken til dette skyldes nok en betydelig reduksjon i forpliktelser slik som vist under langsiktig gjeld.

Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2021	Regnskap 2020
B. Omløpsmidler		104 012	57 358
I. Bankinnskudd og kontanter		55 931	26 054
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		48 082	31 304
1. Kundefordringer		2 550	1 431
2. Andre kortsiktige fordringer		22 674	15 924
3. Premieavvik		22 858	13 949

Kommunes omløpsmidler er i samme periode økt med 46,6 millioner kroner. Størst endring ser man i forhold endringen i bankinnskudd, som utgjør nesten 30 millioner. Årsaken til er at likviditetsreserven i 2020 ble brukt til å forskyve låneopptak. Låneopptakene er nå på plass og likviditeten tilsvarende forbedret. Kortsiktige fordringer har i samme periode økt med vel 16,7 millioner kroner. Av denne økningen utgjør endringene i kundefordringer bare en liten del, og den største veksten gjelder endring i premieavvik på pensjon og andre kortsiktige fordringer. For premieavviket utgjør endringen nesten 9 millioner kroner, eller 65%. For andre fordringer, sykelønnsrefusjoner, til gode merverdiavgift og periodiserte skatteinntekter med videre er økningen på 6,7 millioner.

Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2021	Regnskap 2020
Sum eiendeler		869 228	791 119

Summen av anleggsmidler og omløpsmidler gir sum eiendeler. Summen av eiendeler øker i 2021 med 78,1 millioner, og som vi har vært inne på tidligere skyldes dette i det alt vesentlige at kommunes midler er brukt til nye varige verdier, samtidig som at likviditeten er styrket.

Egenkapital

Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2021	Regnskap 2020
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		-235 862	-157 371
I. Egenkapital drift		-51 081	-36 970
1. Disposisjonsfond		-36 656	-24 999
2. Bundne driftsfond		-14 426	-11 971
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		-330	-330
1. Ubundet investeringsfond		-122	-122
2. Bundne investeringsfond		-209	-209
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
III. Annen egenkapital		-184 450	-120 071
1. Kapitalkonto		-188 008	-123 629
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		3 558	3 558
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0

Samlet egenkapital er ved utgangen av 2021 på 235,9 millioner, mot 157,4 i 2020. Økningen her skyldes mer midler på fond, sammen med økning på kapitalkonto. Av endringene på kapitalkonto mesteparten skyldes mesteparten aktivering av anleggsmidler og bruk av lån.

Gjeld

Kommunen har ved utgangen av 2021 en samlet gjeld på 588,2 millioner kroner og er dermed redusert med 7,8 millioner fra året før. Reduksjonen skyldes nedgang i pensjonsforpliktelser med 11,6 millioner, mens resten av gjelda har økt. Vel halvparten (54%) av langsiktig gjeld er knyttet til kommunes pensjonsforpliktelser, og resten er lånegjeld. Lånegjelden er ved utgangen av 2021 på nesten 271 millioner mot vel 267 ved utgangen av 2020. Hele økningen er følge av behov for ekstern finansiering av investeringer. Snåsa kommune har med dette en lånegjeld pr 31.12.21 som utgjør kr 133.176, - pr. innbygger (2.033 innbyggere pr 31.12.21). Tilsvarende tall 31.12.2020 var kr 129.970, -.

Kortsiktig består hovedsakelig av leverandørgjeld (faktura til forfall etter 31.12) og annen kortsiktig gjeld. Annen kortsiktig gjeld består i stor grad av feriepenger, samt skattetrekk og arbeidsgiveravgift for 6. termin.

Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2021	Regnskap 2020
D. Langsiktig gjeld		-588 185	-596 032
I. Lån		-270 747	-266 958
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		-270 747	-266 958
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse		-317 438	-329 073
E. Kortsiktig gjeld		-45 181	-37 716
I. Kortsiktig gjeld		-45 181	-37 716
1. Leverandørgjeld		-12 152	-11 030
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		-33 028	-26 686
5. Premieavvik		0	0

5. Målsetting om bærekraftig kommuneøkonomi og sentrale nøkkeltall for regnskap 2021.

Den nye kommuneloven pålegger kommunene å fastsette egne målsettinger for en bærekraftig kommuneøkonomi over tid. Snåsa kommune videreførte vedtatte måltall fra 2020 til å gjelde hele perioden frem til 2024 og disse er som følger:

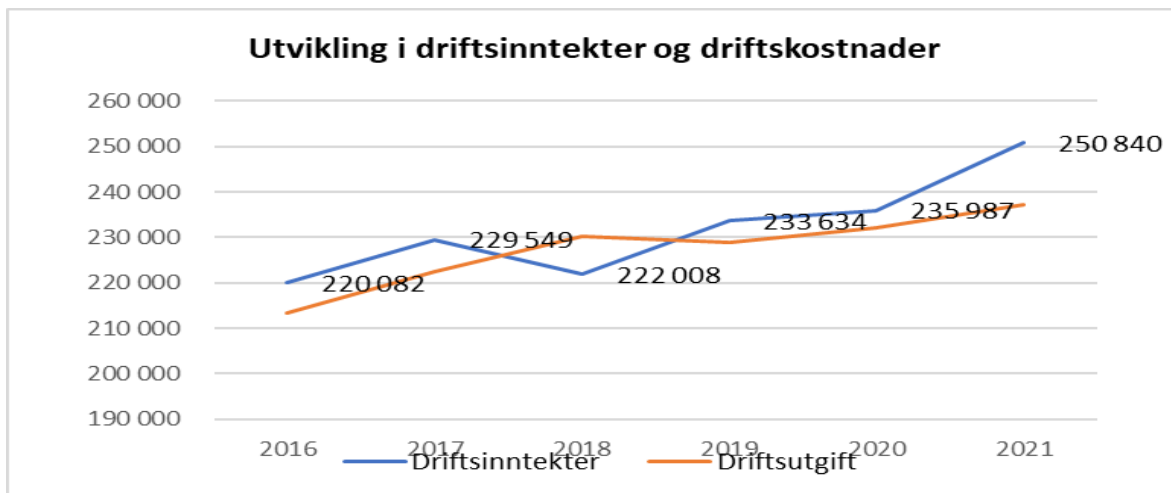
- Netto driftsresultat i % av driftsinntekt 1,5%
- Disposisjonsfond i % av driftsinntekter minimum 7%
- Langsiktig gjeld i % av driftsinntekter maksimalt 105%

Måltallene er kan ut fra historikken til Snåsa relativt ambisiøse, men bør på noe sikt være realistisk planperioden sett under ett. Dette gjelder ikke minst måltallet for resultat, siden gjennomsnittet for forrige 5-årsperiode knappe 1 %. Spesielt utfordrende for små kommuner er også ønskene til en stabil gjeld, For Snåsa gjelder nettopp dette for perioden 2019-2021 der betydelige investeringer gir store svingninger fra en nesten ubetydelig normal i 2018 til et ytterpunkt i den andre retningen i 2021. Det var slikt sett allerede klart ved budsjettbehandlingen at disse to målsettingene kunne bli utfordrende. Regnskapstallene viser at kommunen er noe nærmere målsettingene enn det man frykter. Driftsresultatet i år er tilfredsstillende, og forutsatt at investeringsvolumet blir normalisert fra og med 2021 vil også gjelden være i ferd med å bli redusert. Den spesielle situasjonen knyttet til korona og store omveltninger i verdensøkonomien er dog en usikkerhet som kan endre dette bildet dramatisk.

5.1 Utvikling i totale driftsinntekter og driftskostnader

Stabil utvikling mellom inntekter og utgifter gir mer forutsigbarhet i forhold å ha forutsigbar økonomi over tid.

Det var jevn vekst mellom inntekter og utgifter frem til 2018. Det ble da et betydelig fall i inntektene, samtidig som utgiftene fortsatte å vokse noe som ga et betydelig underskudd. Lave investeringer medførte moderate finanskostnader, og selv om marginene var små medførte justering i utgiftsnivået betydelige resultatforbedring i 2019.

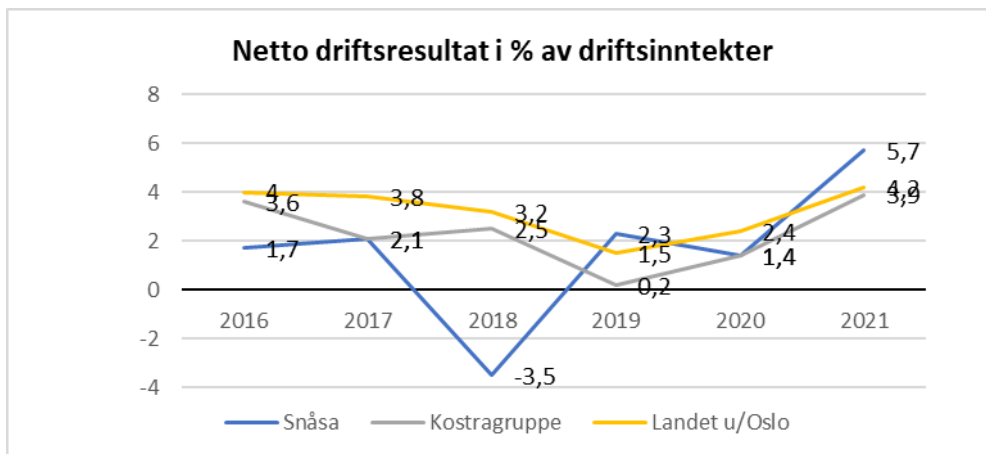
Inntekter og utgifter har i perioden 2019 og 2020 fulgt hverandre tett, og marginene mellom dem er for 2021 tilfredsstillende. Økt driftsoverskudd er i perioden kommunen nå er inne i helt nødvendig og mye av årsaken til dette ligger i en ny situasjon i forhold til gjeldsbelastning. Lav rente de siste to åra har også gitt god drahjelp til å sikre seg reserver til å møte fremtiden med. Snåsa kommune har i perioden 2019-2021 foretatt unormalt store investeringer, og betjening av lånegjeld vil raskt kunne ta betydelig større andeler av driftsoverskuddet.

5.2 Driftsresultat i % av driftsinntekt

Netto driftsresultat beregnes ut fra brutto driftsresultat, men tar i tillegg hensyn til resultat eksterne finansieringstransaksjoner, dvs. netto renter, netto avdrag og tap/gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler), samt kommunale utlån, utbytter og eieruttak, og er i tillegg korrigert for avskrivninger slik at disse ikke gis resultateffekt. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk.

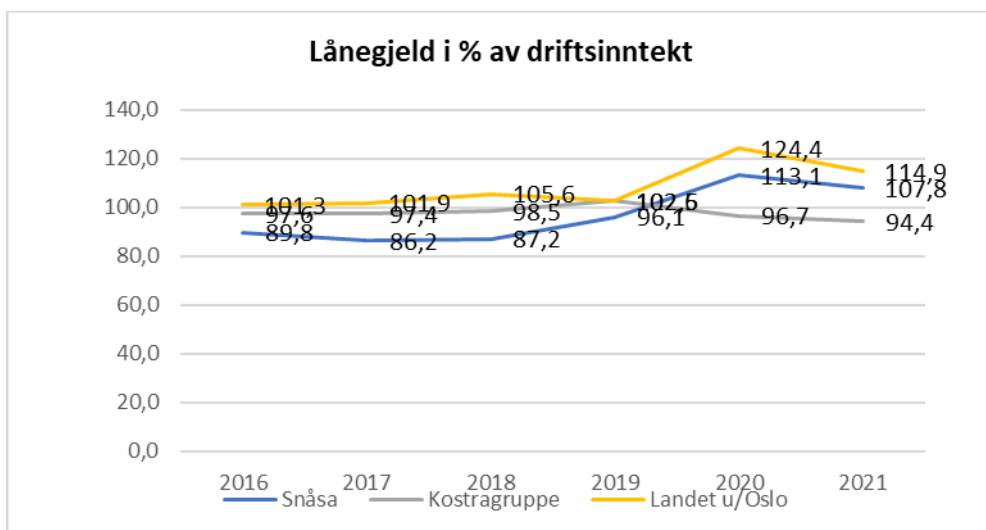
KS sin anbefaling knyttet til driftsresultat er et minimumsnivå på 1,75 prosent for kommuner. Anbefalingene er basert på et prinsipp om formues bevaring for kommunesektoren som helhet, og er i utgangspunktet ikke en anbefaling for enkeltkommuner. I praksis viser det seg at mange kommuner benytter denne gjennomsnittsanbefalingen som et måltall i sin kommunes langsiktige økonomistyring.

Som tabellen under viser har Snåsa kommune gjennomgående hatt et noe svakere resultat enn kommunegruppen vi sammenligner oss med. Resultatet har også vært mer ustabil og relativt gode år har blitt avløst med betydelige underskudd som i 2014 og i 2018. Likt med endringene i 2015, etterfølges år med betydelige underskudd av år med tilsvarende gode overskudd.

Netto driftsresultat for 2021 viser overskudd på 5,7 %, noe som er et godt resultat sammenlignet med de fleste da snittet i landet utenom Oslo er på 4,3. Regnskapsresultatet er også betydelig bedre enn budsjett, og viser en er kommet langt i forhold til vedtatt målsettingene om en bærekraftig kommuneøkonomi. Det viktige nå vil være å få lagt grunnlaget for stabilitet fremover i planperioden.

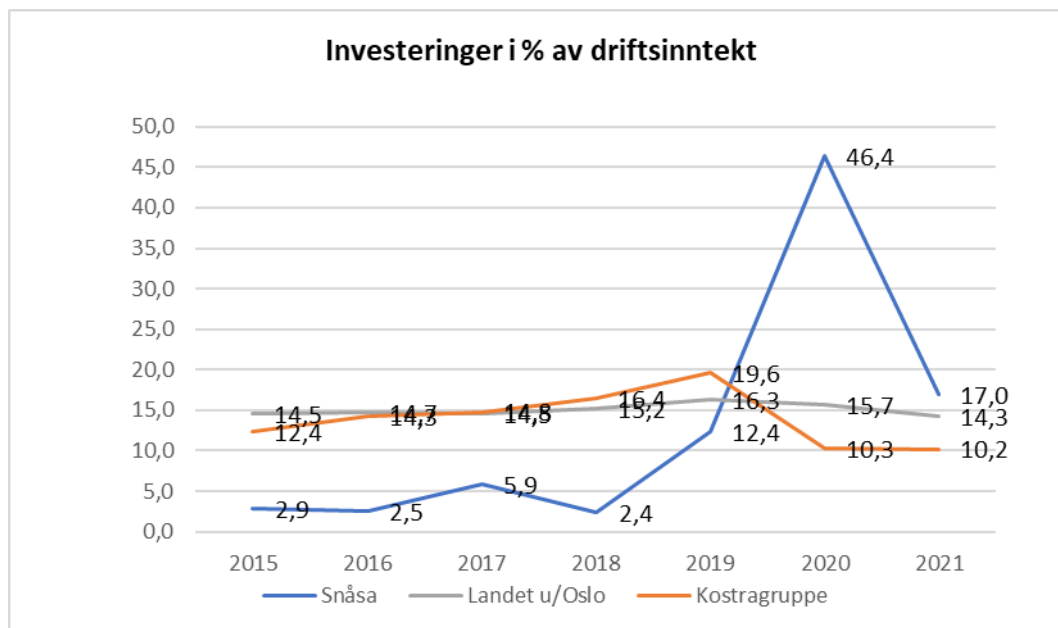
5.3 Utvikling knyttet til gjeld

Totale gjeldsforpliktelser for kommunen har vært jevn, frem mot 2018. da kommunen startet på store investeringer i sykeheim og flerbrukshall. Nye store investeringsprosjekter påbegynt i 2019 medførte også at kommunen i 2020 passerte den magiske 100% grensen og samtidig i negativ forstand også passerte måltallet 105% med god margin. Gjennom 2021 har gjeldsbyrden blitt noe redusert til 107,8 prosent, slik at et med et nøkternt budsjett i 2022 burde målsettingen være innen rekkevidde. Klare signaler om at renta er på veg opp, og at dette skjer raskere enn forventet understreker alvoret.

5.3.1 Utvikling i investeringskostnader

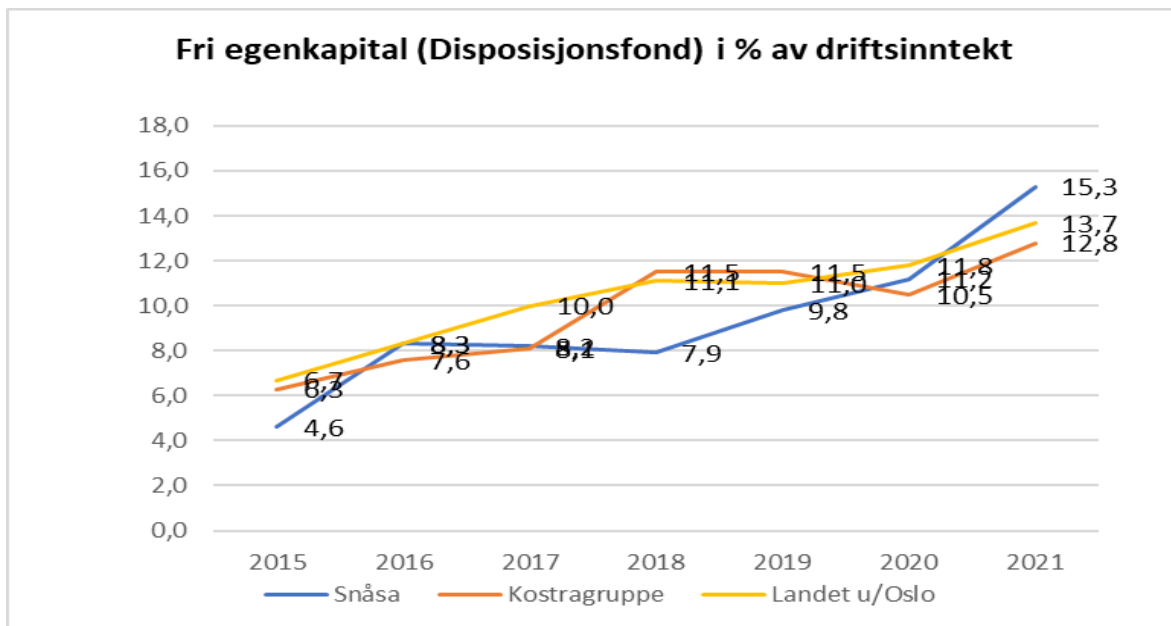
Investeringen til Snåsa kommune var svært lave over flere år, og perioden 2014-2018 har mer hatt prege av nedbygging enn av utvikling. Fellesnevneren for slike perioder er at behovet for nyinvesteringer øke, og at håndteringen av det oppmagasinerte utviklingsbehovet kan bli krevende.

Detet synes da også klart da det inveteringene de tre siste årene har vært på et nivå som over tid ikke vil kunne være berekraftig. Selv om nivået nå i 2021 er i sterk redusjon, bør nok nivået ned med fortsatt betydelig ned dersom gjelden skal bli liggende stabil over tid, og uten at nødvendig fornying blir skadelidende.

5.4 Disposisjonsfond.

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter. Kommunens inntekter skal disponeres slik at det gis gode tjenester til kommunens innbyggere. Å bygge opp store disposisjonsfond og reserver bør derfor ikke være et mål i seg selv. Det er likevel fornuftig å ha oppsparte midler på disposisjonsfond som en økonomisk buffer til framtidige tiltak og for å kunne håndterer uforutsette hendelser på en tilstrekkelig god måte. Høg gjeld og mer rentefølsomhet for finanskostnader kan være en slik usikkerhet. Snåsa kommune har pr 31.12.2021 36,7 millioner på disposisjonsfond, noe som utgjør 14,6 % av driftsinntekter for året.

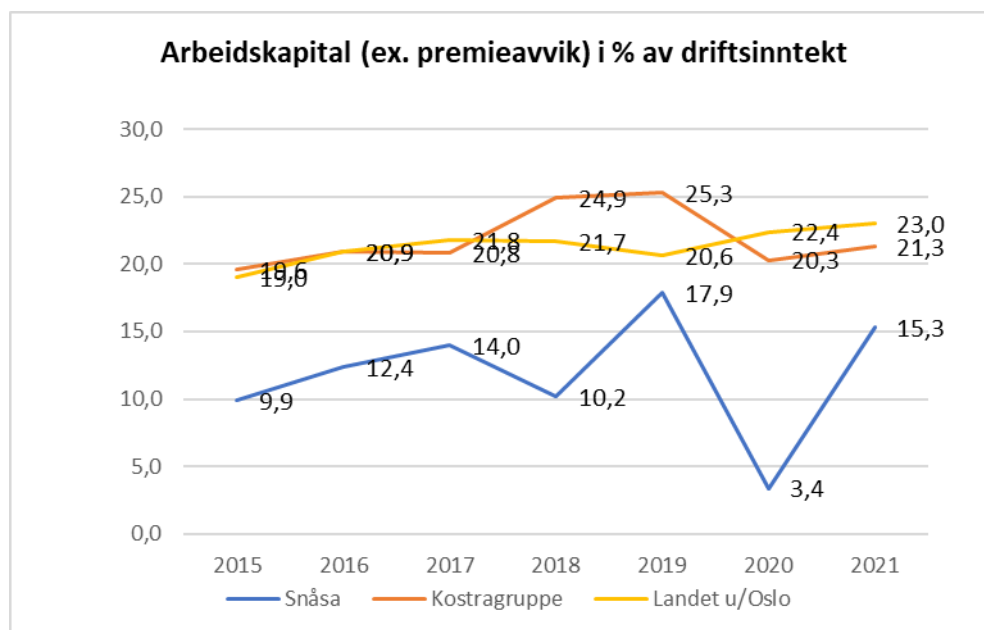

Snåsa har over tid hatt en nødvendig utvikling med tanke på å evne å avsette midler til reserver. Selv om det i underskuddsåret 2018 medførte en reduksjon i midlene, er det i perioden senere bygd opp nye reserver slik at disse nå er godt innenfor kommunes fastsatte måltall. Snåsa kommune er en liten kommune med begrensede økonomiske muskler og for en liten og sårbar økonomi vil tilstrekkelige reserver være helt nødvendig for å kunne gi et stabilt tjenestetilbud med nødvendige utviklingsmuligheter.

5.4 Arbeidskapital.

Enkelt forklart er arbeidskapital en måleenhet som sier noe om kommunes disponible likviditet etter at alle bokført kortsiktige gjeldsforpliktelser er gjort opp og alle bokførte kortsiktige fordringer er krevd inn (omløpsmidler). Nøkkeltallet angir dermed hvor mye kapital som er tilgjengelig på kort sikt. Snåsa kommune har tradisjonelt sett vært en kommune med lav likviditet, men har til nå hverken hatt problemer med å betjene sine betalinger eller vært avhengig av løpende driftskreditt. Dette indikerer at aktivitetsnivået stort sett er jevnt og at inntekter og utgifter påløper relativt jevnt. Reduksjonen i likviditet i 2018 markerer at kommunen det året gikk med underskudd og måtte bruke av oppsparte midler for å få driften i balanse. Nedgangen i 2020

skjer med bakgrunn i at låneopptak ble utsatt til over nyttår, og at mellomfinansiering av investeringskostnader ble gjort gjennom bruk av overskuddslikviditet i drift (likviditetsreserve).

Å målsette et hensiktsmessig måltall for arbeidskapital kan være vanskelig, men høy arbeidskapital kan gi noe større handlingsrom, spesielt på kort sikt. Snåsa kommune har ikke vedtatt egne måltall for denne indikatoren, men en ikke uvanlig målsetting vil være at den over tid ikke bør ligge under 10%.

Endringer i arbeidskapital vises i egen note til regnskapet.

6. Redegjørelse om måloppnåelse i forhold til kommuneplanens målsettinger.

Den nye kommuneloven setter fokus på samordning mellom fastsatte målsettinger i vedtatt kommuneplan og tilhørende budsjett og økonomiplan. Slik rapportering har for Snåsa sin blitt mer og mer utfordrende i takt med at gjeldende kommuneplan har gått ut på dato, og at rapportering i forhold til den utgåtte planen derfor ikke lenger er relevant. Arbeidet med ny kommuneplan er i 2021 kommet godt i gang, men vil tidligst være tilgjengelig i forhold til bruk opp mot budsjett og økonomiplan fra og med 2023.

7. Redegjørelse om likestilling og mangfold i kommunen

Arbeidsgiverpolitisk plan har følgende føringer i kap. 3.8:

I Snåsa kommune skal det ikke forekomme diskriminering eller forskjellsbehandling med bakgrunn i kjønn, legning, alder, handikap, religion eller etnisk bakgrunn. Den best kvalifiserte søkeren skal ansettes i ledige stillinger uten noen form for diskriminering

Begge kjønn skal belønnes ut fra de samme prinsipper, og det skal ikke tolereres lønnsforskjeller som alene kan forklares ut fra kjønnsforskjeller.

Kommunen legger vekt på at begge kjønn er representert i beslutningsprosessene og dermed setter preg på kommunens utvikling. Alle tjenestesteder bør ha både mannlige og kvinnelige arbeidstakere. Det skal være en mest mulig lik fordeling av kjønn i lederstillingene.

I politiske fora og i lederforum er kjønnsbalansen ivaretatt iht. lovens krav. Når det gjelder ansatte, er Snåsa kommune en kvinnedominert arbeidsplass. Barnehage- og helse, pleie og omsorg er sterkt kvinnedominert, mens utvikling er den enheten som er mest mannsdominert. Dette er det normale bildet i kommunal sektor, og det vil ta tid å endre dette gjennom rulling av ansatte.

Likestillings- og diskrimineringsloven trådte i kraft 01.01.18. Den erstatter bl.a. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Vi har ikke hatt saker relatert til likestillings- og diskrimineringsloven i 2021.

Kjønnsmessig fordeler ansattmassen seg med 20 % menn og 80 % kvinner.

Redegjørelse om diskriminering og tilgjengelighet

Kommunens råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (Funksjonshemmedes råd) har som ansvar å ivareta intensjonen i Ot.prp. nr. 44 Om lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven). Rådet skal fremme delaktighet og likestilling i samfunnet for personer med nedsatt funksjonsevne. Rådet har hatt 1 møte i 2021 (fellesmøte med Snåsa Eldreråd.), samt deltatt på ferdigbefaring flerbrukshallen og ny sykeheim.

Kommunens bygninger og tilhørende uteområder anses tilfredsstillende tilrettelagt for funksjonshemmede. En er ikke kjent med at det har vært klager på dårlig tilgjengelighet eller fremkommelighet ni 2020. For øvrig er kommunens ergoterapeut fast med i alle prosesser hvor en planlegger nybygging / vesentlig ombygging slik at en sikrer kompetanse og tilrettelegging på et tidlig stadium i prosessene.

Redegjørelse om etiske standarder

Kommunelovens § 48, 5. punktum, pålegger å rapportere på gjennomførte eller planlagte tiltak for å sikre virksomhetens etiske standard. I bunn for utøvelse av kommunens virksomhet ligger særlig to dokumenter; Etiske retningslinjer

Snåsa kommune legger vekt på at både politikere og ansatte i kommunen opptrer åpent, redelig og ærlig.

Folkevalgte skal være bevisste på at de er med og danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. Folkevalgte er på like fot med ansatte forpliktet til å undertegne taushetserklæring, og å forholde seg til etisk reglement. Dette ble gjennomgått med alle folkevalgte folkevalgtprogrammet høsten 2019. Kommunens etiske retningslinjer er også

distribuert til alle ansatte i kommunen i tillegg til at retningslinjene er lagt ut på kommunens hjemmeside.

Det er utarbeidet egne retningslinjer for kommunens og ansattes bruk av sosiale medier, møteregler, samhandlingsregler og regler knyttet til bruk av e-post, datasikkerhet og et varslingsreglement som også innbefatter etiske standarder.

Rapportering om internkontrollen

Internkontroll brukes for å beskrive det ansvaret og de oppgavene som ligger til rådmannen etter kommuneloven. Hensikten med internkontroll er å sørge for:

- Kvalitet og effektivitet i tjenestene
 - o kostnads- og resultateffektivitet
 - o tilfredse brukere og innbyggere
 - o forbedringsarbeid
- Helhetlig styring og riktig utvikling
 - o utvikling i tråd med vedtatte mål
- Etterlevelse av lover og regler
 - o kvalitet og tilgang på tjenester
 - o hindre myndighetsmisbruk
 - o forebygge uønskede hendelser

Overordnede styringsdokumenter i den sammenheng er:

- Delegeringsreglement revidert i 2020. Reglementet omfatter også innkjøpsbestemmelser
- Etisk reglement
- Arbeidsgiverpolitisk reglement
- Reglement for datasikkerhet og personvern

Snåsa kommune har også tatt i bruk elektronisk verktøy for avviksrapportering Compilo. Dette er hittil i liten grad brukt i tilknytning til økonomi og regnskap.

Revisjonen foretar jevnlige kontroller av kommunes rutiner innenfor økonomiområdet, og har i året foretatt etterlevelsekontroll knyttet til tilvirkning og bruk av kapitalvarer med bakgrunn i merverdiavgiftslovens kapittel 9 med forskrift, kontrollrutiner i forhold til lønnsutbetalinger og sin årlige gjennomgang av rutiner for fakturering og inntektsføring. Forvaltningsrevisjon innenfor selvkostområdet vannforsyning vil foreligge i løpet av 2022.

Kommunens rutiner har i det alt vesentlige vært tilfredsstillende på disse områdene. I de høvene der det har vært behov for mindre justeringer er dette tatt med seg inn i samarbeidet med Inn-Trøndelag regnskap og lønn som grunnlag for forbedringer.

Økonomistyring skjer videre blant annet gjennom ledermøter og rapporteringer til formannskap og kommunestyre. En fullstendig gjennomgang av regnskap og budsjett til kommunestyret skjer etter behov, men minimum tertialvis (tre ganger om året). Rapportering

i henhold til finansreglementet skjer i med bakgrunn i reglementets bestemmelser, og utføres i hovedsak til samme tid som den øvrige rapporteringen.

Tjenesteproduksjonen måles ut fra oppsatte mål gjennom brukerundersøkelser, måling av kvalitet og omfang av tjenester og sammenligningsdata fra Kostra. Kommunen bruker i hovedsak SSB sin statistikkbank som hovedkilde for å referere utvikling i forhold til nøkkeltall innenfor de ulike områdene..

Det har vært gjennomført medarbeiderundersøkelse for alle ansatte i 2021. Elevundersøkelser er gjennomført som vanlig i 2021

Det er ellers gjennom hele året vært fokus på systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid. I 2021 har det ut over eget arbeid, vært gjort systematiske tiltak gjennom NAV arbeidslivssenter og kommunes leverandør av bedriftshelsetjenester opp mot avdelinger med de største fraværstallene. Dersom en ser sykefravær som en av indikatorene på om en har lykkes med dette, er utviklingen som følger:

Sykefravær:

År:	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
%:	7,9	7,3	8,2	7,5	6,4	6,4	5,0	5,97	6,89	7,65	7,59

Sykefraværet for 2021 viser en svak nedgang, etter å ha økt de tre forutgående år. Det er langtidsfraværet som først og fremst utgjør tyngden. Det var i utgangspunktet forventet økning siden korona med karantene og smittevern også i 2021 skapte betydelige utfordringer, men det har vært mindre med «vanlige» sykdommer som influensa m.v.

Snåsa kommune har Friskgården som bedriftshelsetjenesteleverandør. Alle ansatte er tilsluttet ordningen.

Interkommunalt samarbeid

Når det gjelder interkommunalt samarbeid vises også til omtale i årsmeldingsdelen. For øvrig gjengis de viktigste trekkene her.

Det har vært en jevn økning både i antall samarbeidsarenaer og i kostnadsandel av driftsbudsjettet over år.

Utviklingen er ellers tydelig: Snåsa kommune blir stadig mer avhengig av å samarbeide med andre om tjenester på områder vi tidligere hadde mulighet til å utføre i egenregi.

Hoveddrivkreftene bak en slik utvikling er at

- de fleste forvaltningsområder er blitt stadig mer kompetansekrevende slik at en ikke lenger klarer seg med generalister i små stillingsandeler for hvert område (poteter)

- kravet til systemer og ressurser er slik at det ikke er realistisk for en liten enkeltkommune å holde god kvalitet (arkivlokaler, IKT, brann- og redning)
- rammefinansieringen av nye oppgaver blir i stadig sterkere grad utmålt etter antall innbyggere. Det vil i praksis si at muligheten til å etablere særkommunale tjenester for små kommuner blir kraftig underfinansiert dersom en skal oppfylle kravet på egen kjøp. Etablering av KAD-senger («akuttsenger»)- som krever egen, tilgjengelig legevaktressurs, og hvor pasientgrunnlaget tilsvarer ca. 8000 innbyggere, er et klart eksempel på dette fra nyere tid, og ett av de nye krav blir knyttet til kommunepsykolog.

Dagens situasjon vedr. interkommunalt samarbeid

Oversikten som ble gitt i eierskapsmeldinga må revideres på grunn av sammenslåinger/nyetableringer mv. Nedenstående oversikt gir en mer oppdatert status også for disse. Oversikten mangler noen rådsorganer hvor ordf. eller andre deltar. For følgende områder er det gjort forberedelser for endring mot slutten av året, gjennom nye samarbeidsløsninger rettet mot Inn-Trøndelag. Disse omfatter fra 01.01.2021 tidligere samarbeid mot Indre Namdal innenfor PPT, Barnevern og IKT. I forhold til IKT ble ny avtale gjort gjeldende fra 1. desember 2020.

Virksomhet:	Org. Form	Skriftlige avtaler	Kontakt-punkt	Rapportering
Politisk styringsgruppe PSG	§ 27	Vedtekter	Møteplan	Ordf. / ref.f./saksframl
Adm. styringsgruppe ASG	§ 27	Vedtekter	Møteplan	Kom.dir. Politiske saker som innstilles til PSG
Inn-Trøndelag IKT	§ 28-1 b	Kom. vedtak	Møteplan	Ref.f., budsjett
Inn-Trøndelag barneverntjeneste	§ 28b	Kom. vedtak	Møteplan	Ref.f./HU viktige saker
Næringsfundsnettverk Inn.Tr	Vedtekter	Vedtekter	Adm	Saker går via ASG/PSG
Inn-Trøndelag PPT	§ 28 1-b	AKom. vedtak	Etter behov	Ref. HU
Legevaktsamarbeid	Tjeneste-kjøp	Avtale	Komsjef	ASG/Budsjettbehandling
Brann Midt IKS	IKS	Selskapsavtale	Ordf.	Ref.f. /budsjettbeh.
Lierne Nasjonalparks. IKS	IKS	Selskapsavtale	Ordf.	Ref f. /budsjettbeh.
Forv.st. for B/S nasj.park	Vedtekter	Vedtekter	Ordf.	Ref.f/budsjettbeh
Forv. utv. Skjækra LVO	Vedtekter	Vedtekter	Ordf.	Ikke forv.ansvar lenger
Indre Namdal Trafikk A.S.	AS	Vedtekter	Adm /ordf	AtB har overtatt. Uavklart. Driver ut skoleåret 2017/18
Inn-Trøndelag innkjøp	§ 28-1 b	Avtale FK	Kom.dir.	Uavklart sit. pr nå
DMS Inn- Trøndelag	§ 28 1-c	Vertskom. avtale	Ordf./komsjef /kom.dir	Ref HU, budsjettbeh.

Helsesamarbeid Inn-Trøndelag	§ 28 1-b	Ingen særskilte	Komsjef	Ref HU / f.
Samarb. utv.viltforv. NT	Retn.linj	Retningslinjer	Adm	Ingen særskilt
IKA Trøndelag IKS	IKS	Selskapsavtale	Adm/ordf	Ref.f. / budsjettbeh
Veterinærvakt	Avtale	KS/Veterinærforen ingen	Jordbr.sjef	Ingen særskilt
Nord-Trøndelag Krisesenter	IKS	Selskapsavtale	Ordf./kom- sjef	Ref.f. /HU, budsjett- Behandling
Inn-Trøndelag regnskap & lønn	§ 28-1 b	«	Kom.dir	Ref.f. / budsjettbeh.
KAD-senger («akuttsenger)	§ 28-1 c	«	Ordf./kom- sjef/kom.di r	Ref HU, budsjettbeh
Innherredsprogrammet	(§ 27)	«	Ordf./kom. dir.	Ref.f. /saksframlegg.PSG
By/Regionprogrammet	(§ 27)	«	Ordf./kom. dir	Ref.f. /saksframlegg PSG
Renovasjon	Tjeneste- kjøp	«	Kom.dir	Budsjettbehandl
Kart/Gis	Tjeneste- kjøp	«	Adm	Ingen særskilt / budsjett
Revisjon Midt-Norge SA	Samvirke- lova §	Avtale	Adm./ordf.	Ref.f./ budsjettbeh
Konsek Trøndelag	IKS	Kom. vedtak	Adm./ordf.	Ref.f/budsjettbehandling
Interkommunal gjeldsrådgivn.		Avtale	Adm	3-årig prosjekt ->311218
Interkom. Utvalg mot akutt forurensing (IUA/IIUA)	Rådg.- tjeneste	Avtale	Adm	Opprettet av Fylkes- Mannen

Oversikten er et resultat av en bestilling fra kommunestyret som hadde som siktemål å få oversikt over samarbeidene og å fastslå hvordan de ulike tiltakene skulle rapporteres til politisk nivå ut fra styringsbehov. Saken ble behandlet som sak KOM 14/18 (arkivsak 181365).

Oversikten viser at omfanget av interkommunalt samarbeid er betydelig og økende. Omfanget vil også måtte øke fremover. Dette utfordrer samtidig den politiske styringen av de ulike områdene (noe som er nærmere omtalt i saken).

Pågående rettstvister

Kommunen har pr. 31.12.21 ingen pågående rettstvister.

-----*